

تغذیه هیئت کندم با کود اوره

هادی حسینی

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قائم شهر
باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، قائم شهر، ایران

داود شاکر

کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران

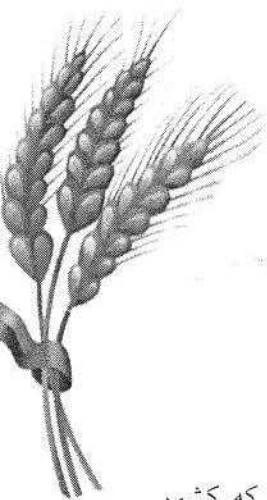
حسین نیا، هادی، ۱۳۶۶ -	سازشنامه
تغذیه بینیم گندم با کدو آورده/ هادی حس	عنوان و نام پدیدآور
یابل: اکسیر قلم، ۱۳۹۳.	مشخصات نشر
۵۴ ص.	مشخصات ظاهری
۹۳۸۳۹-۸-۶-۶۰۰-۹۷۸-۸۵۰۰۰ ریا	شابک
قیما	وضعیت فهرست نویسی
کتابنامه: ص. ۴۳-۵۴.	یادداشت
گندم -- تغذیه	موضوع
گندم -- کاشت	موضوع
گندم -- کدو	موضوع
شاکر، داوود، ۱۳۶۸ -	شناسه داده ها
۱۳۹۳/۱۱ / گ۹ / ۱۳۹۳SB1۹1 ۵۵ ح	بندی کلاس
۱۳۳/۱۱	بندی یوم
۳۵۲۵۵۸۸	شماره کتابخانه

نام کتاب	✦	گمراہ بھینہ گندم با کود اورہ
گردآورنده	✦	ہادی حسینیہ، داود شاکر
صفحہ آراء	✦	پیر علی
طراح جلد	✦	فرید غازی
ناشر	✦	اکسیر قلم
لیتوگرافی	✦	مدیران
چاپ و صحافی	✦	مدیران
نوبت چاپ	✦	اول - تابستان ۹۳
شمارگان	✦	۵۰۰ جلد
شابک	✦	۹۷۸-۶۰۰-۹۳۸۳۹-۸-۶
بہاء	✦	۸۵۰۰ تومان

فهرست

۷	مقدمه
۱۱	۱-۲- منشأ و تاریخچه
۱۲	۱-۳- خصوصیات گیاه شناسی
۱۳	۱-۳-۱- ریشه
۱۴	۱-۳-۲- ساقه
۱۴	۱-۳-۳- برگ
۱۵	۱-۴- گل آذین گندم
۱۶	۱-۴-۱- گونه‌های گندم
۱۶	۱-۴-۲- رده بندی بر اساس نام
۱۶	۱-۴-۳- رده بندی ژنتیکی
۱۶	۱-۴-۴- رده بندی بر اساس نیاز رطوبتی
۱۶	۱-۴-۵- رده بندی بتائیکی (طبقه بندی vavilof)
۱۶	۱-۵-۴- رده بندی زراعی
۱۶	۱-۶-۴- رده بندی بر اساس تراکم سنبله
۱۷	۱-۷-۴- رده بندی بر اساس طول ریشک
۱۷	۱-۵- فصل کاشت
۱۷	۱-۶- شرایط اقلیمی
۱۷	۱-۶-۱- درجه حرارت
۱۸	۱-۶-۲- رطوبت و نزولات

۱۹	۱-۶-۳- نور
۲۰	۱-۶-۴- خاک
۲۰	۱-۷-۷- مراحل رشدی گندم
۲۰	۱-۷-۱- مرحله جوانه زدن
۲۱	۱-۷-۲- مرحله پنجه زنی
۲۲	۱-۷-۳- مرحله ساقه رفتن
۲۲	۱-۷-۴- مرحله تشکیل سنبله
۲۳	۵- حله تلقیح
۲۳	۱-۷-۷- مرحله پر شدن دانه
۲۴	۱-۷-۷- سنبله گندم
۲۴	۱-۸- وضعیت کشت گندم در جهان
۲۵	۱-۸-۱- وضعیت کشت گندم در ایران
۲۶	۱-۹- برنامه توسعه گندم در ایران
۲۷	۱-۱۰- نیتروژن
۲۹	۲- ۱- اهمیت نیتروژن
۴۳	منابع

تولید محصولی مهم و اساسی در بخش کشاورزی در جهان بوده که کشور ما نیز از این مزیت مستثنی نمی باشد. نان قوت لایموت اکثر کشورها بوده و غذای اصلی مردم جهان می باشد و با توجه به محصولات مختلفی که از آن حاصل می شود، برای سلامت گوناگون و همچنین بیشترین مصرف را در بین محصولات کشاورزی است. با عنایت به موارد فوق، این محصول در بین محصولات زراعی دیگر، سطح زیر کشت بیشتری را در کشور به خود اختصاص داده و کشاورزانی که در قسمت تولید محصولات زراعی فعالیت دارند، در کنار سایر زراعت ها مبادرت به کشت این محصول استراتژیک می نمایند (رادمهر و همکاران، ۱۳۷۳). اهمیت تولید این محصول زراعی به حدی است که نیاز به آن در جهان ایجاد وابستگی سیاسی نموده و اسفند کشور های محتاج به این محصول را به مخاطره انداخته و آنها را مطیع قدرت سیاسی تولید (رادمهر و همکاران، ۱۳۷۳).

رسیدن به خودکفایی تولید گندم در هر کشور می تواند به وضوح جلوه ی غذایی جمعیت آن کشور کمک بسزایی نماید، چرا که این محصول سهم مهمی در رژیم غذایی مردم جهان دارد. در این راستا متخصصین در امر کشاورزی کشور ما با برنامه ریزی ها و مدیریت توانسته اند تا حدودی به خودکفایی نزدیک شوند و با ادامه ی این برنامه ها می توان در افزایش کمی و کیفی این محصول نقش بسزایی داشته باشند (پیرنیا و همکاران، ۱۳۸۰). بنابراین شناخت کاملی از مشخصات گیاه و همچنین نقاط ضعف و قوت تولید در مناطق مختلف، بسیار حائز اهمیت است.

از مهم ترین عوامل مؤثر در تولید محصولات زراعی مختلف می توان به تأثیر سود حاصله از محصولات بر وضعیت اقتصادی خانواده و جامعه اشاره کرد. در سالیان قبل با حمایت فراوان دولت، کشاورزان اشتیاق زیادی به تولید این محصول استراتژیک داشته اند.

با توجه به اینکه گندم یکی از محصولات مهم خانواده غلات و مهم ترین محصول استراتژیک کشور محسوب می شود، نقش بارزی در تأمین انرژی مورد نیاز مردم کشور ایفاء می کند. از کل اراضی کشاورزی جهان ۱۵ درصد آن (۲۱۶ میلیون هکتار) به کشت گندم اختصاص دارد (آمارنامه کشاورزی، ۱۳۹۰). سطح زیر کشت گندم در ایران ۶/۴ میلیون هکتار بوده و از کل اراضی زیر کشت گندم کشور ۳۶ درصد به زراعت گندم آبی و ۶۴ درصد مابقی به زراعت گندم دیم اختصاص دارند (آمارنامه کشاورزان، ۱۳۸۶).

در دنیای امروز، با توجه به افزایش روزافزون جمعیت، نیاز به مواد غذایی و در همین راستا افزایش تولید محصولات کشاورزی از اهمیت خاصی برخوردار است. متخصصین این امر در طی سالیان اخیر تلاش های بسیار فراوانی جهت نیل به این هدف نموده که از اقداماتی که در این راستا صورت گرفته می تواند به تولید کودهای شیمیایی، تولید کودهای بیولوژیک، تهیه و توزیع برنامه های زراعی پر اهمیت اشاره کرد. گندم و برنج روی هم تقریباً ۶۰ درصد روی غذایی مورد نیاز بشر را تأمین می کنند و به طور کل بیش از انرژی و پروتئین مورد نیاز بشر از غلات تأمین می شود و به راستی غلات پایه ی اصلی تغذیه و بقای بشر به حساب می آید (امام، ۱۳۸۲). با توجه به جمعیت کنونی دنیا و استفاده بسیار زیاد محصولات برگرفته از این گیاه، این محصول کشاورزی از مهم ترین محصولات استراتژیک دنیا به شمار رفته و تلاش برای افزایش تولید در واحد سطح آن همچنان توسط متخصصین امر ادامه دارد. در حال حاضر مصرف سرانه گندم در کشور از مرز ۲۲۰ کیلوگرم در سال تجاوز می نماید. حدود ۴۰ درصد انرژی مصرفی مردم از طریق نان تولید

می شود. در ایران نیز مانند بسیاری از کشورهای جهان نان حاصل از گندم مهمترین ماده غذایی روزانه مردم را تشکیل می دهد (رستگار، ۱۳۷۰). گرچه گندم یک گیاه منطقه معتدله است، اما در مناطق مختلف آب و هوایی کشت می شود. گندم تقریباً در ۱۰۰ کشور جهان کشت می شود. گندم از شمالی ترین نقطه یعنی فنلاند تا جنوبی ترین نقطه یعنی آرژانتین و در عرض جغرافیایی ۶۰-۳۰ درجه کشت می شود. گندم را همچنین می توان تا ارتفاع ۳۵۰۰-۳۰۰۰ متری از سطح دریا کشت کرد (بون، محمد، ۱۳۸۶). گندم گیاهی است که اهمیت اقتصادی آن از نظر تولید و تغذیه در دنیا از سایر محصولات کشاورزی جدا می باشد (خدابنده، ۱۳۷۲). در حال حاضر تقریباً نیمی از اراضی کشاورزی جهان زیر کشت غلات است (Casman et al, ۲۰۰۰). امروزه بیش از دو سوم جمعیت دنیا از تغذیه نامناسب رنج می برند. این ذخیره مواد غذایی از جمله گندم که نیازهای افراد جهان را مرتفع کند، حیاتی دارد (امام و نیک نژاد، ۱۳۸۴).

زراعت گندم به دلیل سهمی که در تأمین غذای مردم و نیز کمک به زراعت های دیگر و همچنین تحکیم زیر بنای اقتصادی کشور دارد، تنهایی بیش از ۵۰ درصد از اراضی زراعی کشور را به خود اختصاص داده است. کشت گندم را از نظر آب و هوایی و تیپ رشد واریته ها و ارقام زراعی گندم به چهار اقلیم بزرگ تقسیم گردیده است :

۱. اقلیم بزرگ گرم و مرطوب (شمال، اراضی جلگه ای در سواحل خزر)

۲. اقلیم بزرگ گرم و خشک (جنوب و جنوب غربی کشور)

۳. اقلیم بزرگ معتدل (مرکز و پراکنده در غرب و شرق کشور).

۴. اقلیم بزرگ سرد (شمال غرب و مرکزی کشور).

هر کدام از اقلیم های اصلی فوق دارای فاکتورها و عوامل محدود کننده متفاوت در زراعت گندم هستند. لذا در هر اقلیم شیوه های کشت و کار و واریته های

متفاوتی قابل توصیه می‌باشند. می‌توان گفت که از نظر معرفی ارقام پر پتانسیل و سازگار در شرایط مختلف (اقلیم اصلی) که فاکتور مهم در تولید می‌باشد تا حدودی امروزه موفقیت‌هایی حاصل شده است. هرچند که به دلیل عدم تهیه و توزیع کافی بذور ارقام جدید در بین زارعین استفاده از بذور اصلاح شده در سطح پیش‌بینی شده در طرح گندم در سالهای گذشته به درستی تحقق نیافته است و از طرفی با توجه به گسترده بودن زراعت گندم در کشور و وجود شرایط خاص آب و هوایی، توجه به تهیه ارقام با سازگاری‌های محیطی نیز لازم بوده و دستی‌یافته‌ها را به هرچه بیشتر در این خصوص در مراکز تحقیقاتی کشور صورت گیرد. (رأینند ۱۳۸).

